

KUOPION KAUPUNKI
Kasvun ja oppimisen palvelualue

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1 Yleistä	3
1.2 Toiminnan järjestäminen ja valintakriteerit	3
1.3 Hakuaika ja toiminnasta tiedottaminen	3
1.4 Toiminta-aika ja toimintamaksut.....	3
1.5 Tukea tarvitsevat oppilaat iltapäivätoiminnassa.....	4
1.6 Koulukuljetukset ja tapaturmien korvaaminen	5
1.7 Iltapäivätoiminnan tilat ja välipalat	5
1.8 Turvallisuus	5
2. ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET	6
2.1 Yhteistyö kotien kanssa	6
2.2. Yhteistyö koulun kanssa	6
2.3. Yhteistyö palvelualueen sisällä ja muiden toimijoiden kanssa.....	7
3. ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ	7
4. PALVELUNTUOTTAJAT	8
5. OHJAAJAT.....	8
6. TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	9
Lainsäädäntöä	

1. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Yleistä

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain 8 a -luvun mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, jota kunta voi järjestää tai hankkia ja saada siihen valtionosuutta.

1.2 Toiminnan järjestäminen ja valintakriteerit

Toimintaa tarjotaan ensisijaisesti ensimmäisen vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille sekä toissijaisesti 2. vuosiluokan oppilaille.

Yksityiskouluissa ja haja-asutusalueen kouluissa vapaita toimintapaikkoja voidaan tarjota myös vanhemmille oppilaille, mikäli ryhmissä on tilaa.

1.3 Hakuaika ja toiminnasta tiedottaminen

Iltapäivätoiminnan hakuaika alkaa, kun koulutulokkaiden huoltajat saavat tiedon lapsensa aloituskoulusta. Ensimmäisen luokan oppilaille paikkaa haetaan sähköisesti Wilman kautta (<https://wilma.kuopio.fi/>) tai paperilomakkeella. Ohjeet tunnuksen luomiseen huoltajat saavat Tervetuloa kouluun - oppaan mukana. Sähköinen lomake on auki hakuajan. Muiden luokka-asteiden oppilaille toimintapaikkaa haetaan paperilomakkeella.

Iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan sanomalehti-ilmoituksilla ja kaupungin www-sivuilla. Päiväkoteja, kouluja ja iltapäivätoimintaryhmiä tiedotetaan sähköisesti. Hakuohje, tulostettava hakulomake ja kuluvan lukuvuoden toimintapaikkojen ja palveluntuottajien yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.kuopio.fi/iltapaivatoiminta -sivulta. Lisäksi Wilman kautta tiedotetaan hakuajasta. Hakuaikana paperilomakkeet palautetaan iltapäivätoimintaryhmiin, kouluille tai kouluvirastolle, muina aikoina kouluvirastolle.

1.4 Toiminta-aika ja toimintamaksut

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan samoja lukuvuoden aloitus- ja päättymispäiviä kuin kaupungin kouluissa.

Toimintaa järjestetään arkikoulupäivinä pääsääntöisesti klo 12.00–16.00 kouluilla tai niiden läheisyydessä. Haja-asutusalueen ryhmien toiminta-ajoissa voi olla poikkeuksia. Toimintamaksu määräytyy huoltajan ilmoittaman toiminta-ajan tarpeen mukaan. *Toimintamaksut ovat*

- 90 euroa/kk, jos lapsi osallistuu toimintaan 3 tuntia/päivä tai 1-15 tuntia viikossa tai
- 110 euroa/kk, jos lapsi osallistuu toimintaan 4 tuntia/päivä tai yli 15 tuntia viikossa

Elokuussa peritään puolet toimintamaksusta. Koulujen loma-aikoina iltapäivätoimintaa ei järjestetä.

Toimintamaksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jolloin lapsi osallistuu iltapäivätoimintaan. Jos lapsi ei voi sairautensa vuoksi osallistua toimintaan yli kymmenenä päivänä, kuukauden toimintamaksusta peritään puolet. Jos lapsen sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukauden aikana, peritään puolet valitusta toimintamaksusta. Huoltaja voi irtisanoa toimintapaikan kirjallisesti, irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Huoltaja voi hakea toimintamaksun puolittamista tai maksujen perimättä jättämistä erillisellä lomakkeella ja liittämällä siihen tarvittavat asiakirjat ja asiakirjakopiot. Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksen mukaisesti (23.3.2016 § 15) toimintamaksu puolitetaan, jos perheessä on kolme tai enemmän iltapäivätoiminnassa tai päivähoidossa olevaa lasta. Maksu voidaan jättää perimättä, jos perheen tulot alittavat maksuttoman päivähoiton tulevan tulorajan. Kehitysvammalain piiriin kuuluvien oppilaiden osalta maksua ei peritä. Maksuhojennus tarkistetaan pääsääntöisesti muutosta seuraavan kuukauden alusta lukien. Laskelmista vastaava viranomaislainen voi saada veroviranomaisilta ja kansaneläkelaitokselta henkilötietoja asiakkaan suostumuksesta riippumatta maksun määrittämistä ja tulojen tarkistamista varten (Laki sosiaalihuollon ja asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812 § 21)

Lapsi osallistuu toimintaan	Kuukausimaksu	Lapsi on sairaana yli 10 pv/kk	Lapsi on sairaana koko kalenterikuukauden	Lapsi on poissa koko kalenterikuukauden
570h/ vuosi	90	45	0	45
760h/vuosi	110	55	0	55

Poikkeavista toiminta-ajoista tai toimintapaikkojen tilapäisestä sulkemisesta henkilöstön täydennyskoulutukseen osallistumisen takia (1-2 päivää lukuvuoden aikana) ilmoitetaan huoltajille ja koululle hyvissä ajoin. Lukukauden viimeisinä arkipäivinä toimintaryhmät ovat auki ryhmän toiminta-ajan (4h) koulutyön päättymisen jälkeen.

Päätökset toimintaan otettavista oppilaista tekee iltapäivätoiminnan suunnittelija.

Vaikeasti vammaisten ja kehitysvammaisten peruskoululaisten koulujen lomien aikaiseen hoitoon haetaan erillisellä hakulomakkeella (<http://www.kuopio.fi/web/opetus-ja-koulutus/vaikeasti-vammaisten-ja-kehitysvammaisten-oppilaiden-lomahoito>). Toiminnan järjestämisen perusteena on huoltajan opiskelusta tai työstä johtuva hoidon tarve.

Jos kehitysvammaisen koululaisen tarve lomien aikaiseen hoitoon johtuu hänen vammastaan, on hoito maksutonta (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 1977/519 § 43). Päätöksen toimintaan ottamisesta tekee kehitysvammalautakunnan palveluohjaaja. Mikäli lapsi ei ole em. lain piirissä, mutta tarvitsee erityisyytensä (erityisen tuen päätös) vuoksi hoitoa huoltajien opiskelun tai työssäkäynnin takia, peritään lomien aikaisesta hoidosta hoitomaksu. Päätökset toimintaan ottamisesta tekee iltapäivätoiminnan suunnittelija. Toiminnan järjestäjä laskuttaa perheitä kerran kuussa.

1.5 Tukea tarvitsevat oppilaat iltapäivätoiminnassa

Tukea tarvitsevan oppilaan iltapäivätoiminnassa noudatetaan toiminnan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä. Mikäli mahdollista, toiminta tapahtuu muun iltapäivätoiminnan yhteydessä.

Iltapäivätoiminnan henkilöstöä sitoo vaitiolovelvollisuus. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat huoltajan suostumuksella luovuttaa iltapäivätoiminnan ohjaajille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot.

1.6 Koulukuljetukset ja tapaturmien korvaaminen

Jos oppilaalla on perusopetuslain mukainen koulukuljetusetuus, voidaan sitä soveltaa myös koulun ja iltapäivätoiminnan tai iltapäivätoiminnan ja kodin välisiin matkoihin (päivittäisten kuljetusten määrä ei lisääny). Huoltajan on haettava kuljetusta, kun oppilas aloittaa koulun tai oppilaan olosuhteissa tapahtuu muutoksia. Koulukuljetuksien periaatteet löytyvät osoitteessa <http://www.kuopio.fi/web/opetus-ja-koulutus/koulukuljetukset>.

Kuopion kaupunki on vakuuttanut perusopetuksen oppilaat. Vakuutus kattaa perusopetuksen oppilaalle koulussa (sisältää kaupungin järjestämän iltapäivätoiminnan) ja koulumatkalla suorinta tietä kouluun tai takaisin sattuneen tapaturman hoidon (perusopetuslaki 34 §).

Palveluntuottajat vakuuttavat omassa toiminnassaan mukana olevat oppilaat.

1.7 Iltapäivätoiminnan tilat ja välipalat

Toimintaympäristön tulee olla fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen.

Iltapäivätoimintaryhmät toimivat pääsääntöisesti koulun tiloissa. Mikäli koululta ei löydy tiloja, pyritään löytämään toimintaan sopivat tilat koulun läheisyydestä. Tilojen soveltuvuus tulee hyväksyttää viranomaisella.

Tilojen ja välineiden tulee olla turvallisia. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tiloissa tulee olla mahdollisuus rauhoittumiseen ja lepoon.

Lapsille tarjotaan päivittäin välipala. Välipalatilanteet ovat kasvatuksellisia hetkiä, joissa tutustutaan terveellisiin ravintotottumuksiin muistaen hyvät tavat.

1.8. Turvallisuus

Toimintapaikoilla tulee olla voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Syyslukukauden alussa ohjaajille tulee järjestää turvallisuuskävely iltapäivätoiminnan tiloissa sekä lähiympäristössä.

Iltapäivätoiminnan ohjaajien tulee informoida rehtoria ja koulun turvallisuusvastaavaa havaitessaan turvallisuuspuutteita.

Koulun tulee laatia riittävä ohjeistus ja valvonta lasten iltapäivätoimintaryhmiin siirtymiseen. Iltapäivätoiminnassa noudatetaan koulun järjestyssääntöjä.

2. ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevan lainsäädännön ja opetushallituksen antamien perusteiden mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnan yhtenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Lisäksi toiminnan tulee edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen
(Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

Toiminta edistää lasten välisiä keskinäisiä suhteita ja kasvattaa lapsia yhteisön jäsenenä.

Tavoitteena on

- Järjestää mahdollisuus osallistua koulupäivän jälkeen ammattitaitoisten ohjaajien toteuttamaan turvalliseen ja ohjattuun toimintaan.
- Järjestää koulunkäyntiä ja oppimista tukevaa suunnitelmallista vapaa-ajantoimintaa, jonka ohessa on mahdollisuus rauhoittumiseen.
- Luoda kiireetön, turvallinen ja monipuolinen kasvuympäristö, jossa korostuvat hyvät ihmissuhteet ja jossa jokaisen lapsen yksilöllisyyttä arvostetaan
- Mahdollistaa hyvien vapaa-ajanviettopojen etsiminen ja löytäminen
- Vahvistaa osallisuutta ja sosiaalisia taitoja
- Edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa yhteiskunnassa

Toiminnan suunnittelussa tulee huomioida oppilaan yksilölliset ja yhteisölliset tavoitteet sekä tilojen käyttö. Toiminnassa tulee korostua vapaaehtoisuus ja myönteiset kokemukset. Lapsille ja huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun.

2.1 Yhteistyö kotien kanssa

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnan ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä. Iltapäivätoiminnan tulee tukea kodin kasvatustyötä. Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoon perustuvaa yhteistyötä huoltajien kanssa.

2.2. Yhteistyö koulun kanssa

Yhteistyö koulun kanssa vaatii ohjaajilta aloitteellista ja aktiivista toimintaa kouluun päin. Koulun tulee tiedottaa ohjaajia oppilaiden poikkeavista koulupäivistä. Koulun ja iltapäivätoiminnan yhteisen päämäärän tulee näkyä yksittäisen lapsen asioiden hoidossa ja tiedonsiirrossa. Ohjaajat voivat osallistua huoltajan luvalla lasta koskeviin neuvotteluihin.

Koulun tiloissa tapahtuvan iltapäivätoiminnan tulee huomioida koulun opetussuunnitelma ja toimintakulttuuri. Tavoitteena on molemminpuolinen tiedonkulun lisääminen.

Koulun tulee mahdollistaa iltapäivätoiminnan ohjaajille viikoittainen riittävä yhteissuunnittelu-aika. Lähiesimiehen tulee käydä säännöllisesti kehityskeskustelu ohjaajien kanssa.

Mikäli iltapäivätoimintaryhmä toimii vapautuvissa luokkatiloissa, tulee ohjaajien ja luokanopettajien sopia yhteiset toimintatavat tilojen käytöstä.

2.3. Yhteistyö palvelualueen sisällä ja muiden toimijoiden kanssa

Iltapäivätoiminnassa tehdään yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, nuorisotoimen, sosiaali- ja terveystieteiden ja Savon koulutuskuntayhtymän kanssa.

Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksenjärjestäjän pyynnöstä. (Perusopetuslaki 40 § 4 mom.(642/2009).

Keväällä toteutettavissa 1. luokalle tulevien tehostetun tuen oppilaiden tiedonsiirtopalaverissa tulee huomioida iltapäivätoiminnan järjestämisen tarve. Palaverissa sovitaan tiedottamisesta iltapäivätoiminnan suunnittelijalle.

3. ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ

Iltapäivätoiminnalle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt määritellään ryhmäkohtaisissa toimintasuunnitelmissa. Tarvittaessa toimintaa voidaan eriyttää ja toimia pienemmissä ryhmissä.

Lapsella on oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Sisältöjä suunniteltaessa huomioidaan lasten tarpeet ja mahdollisuuksien mukaan lasten ja huoltajien toiveet. Toiminnan sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet, kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen ja lähiympäristön tarjoamat mahdollisuudet, ohjaajien omat vahvuudet ja toiminnan järjestäjien painotukset sekä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.

Iltapäivätoiminnan aikana lapsi voi osallistua koulun kerhotoimintaan.

Sisällölliset kokonaisuudet ovat

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinne
- kädentaidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja musiikillinen ilmaisu

- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Ryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat toimitetaan iltapäivätoiminnan suunnittelijalle ja koulun rehtorille syyslomaan mennessä. Ryhmän ohjaajien yhteiset toimintatavat ja ohjaajien vastuualueet sovitaan kirjallisesti heti toimintakauden alussa ryhmäkohtaisesti.

Toimintasuunnitelmassa tulee huomioida

- koulun opetussuunnitelma
- käytettävissä olevat tilat ja välineet
- kalenterivuoden juhlapäivät
- vuodenaikojen vaihtelu
- yhteiset tapahtumat

Suunnitelma tehdään sellaiseksi, että se on mahdollista toteuttaa käytännössä toiminta-ajan ja –tilojen puitteissa.

4. PALVELUNTUOTTAJAT

Palveluntuottajien kanssa tehdään avustussopimus lukuvuodeksi kerrallaan. Palveluntuottajille järjestetään tapaamisia noin neljä kertaa vuodessa.

5. OHJAAJAT

Valtioneuvosto on antanut asetuksen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, joka 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai toimia oppilaanohjaajana. (*Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011*)

Iltapäivätoimintaryhmissä työskentelee pääsääntöisesti yksi ohjaaja 13 oppilasta kohden. Vastaavana ohjaajana toimivalla tulee olla kelpoisuus toimia aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajana. Kaupungin omien ryhmien ohjaajat ovat pääsääntöisesti iltapäivätoiminnanohjaajia tai koulunkäynninohjaajia. Päivittäisestä toiminnasta vastaa vastaava ohjaaja yhdessä muiden ohjaajien, opiskelijoiden ja harjoittelijoiden kanssa. Vastaavalla ohjaajalla on päävastuu toiminnan toteuttamisesta. Henkilöstöltä edellytetään taitoa ja soveltuvuutta tehtävään. Ohjaajilta pyydetään nähtäväksi rikosrekisteriote ennen työsuhteen alkamista.

Ohjaajia perehdytetään edellisenä arkipäivänä ennen koulutyön alkua. Lisäksi ohjaajille järjestetään neljä ohjaajatapaamista sekä 1-2 koulutuspäivää lukuvuoden aikana.

6. TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Toimintaa arvioidaan vuosittain osallistumalla opetushallituksen toteuttamiin valtakunnallisiin seurantakyselyihin. Kyselyt suunnataan ohjaajille, iltapäivätoimintaan osallistuville oppilaille ja huoltajille sekä iltapäivätoiminnan suunnittelijalle. Opetushallituksen kyselyjen ajankohdista ja kohderyhmistä tiedottaa iltapäivätoiminnan suunnittelija, joka lähettää myös OPH:n seurantakyselyn tulokset kouluille.

Iltapäivätoiminnan suunnittelija kerää eri palveluntuottajilta palautetta mm yhteistyön toteutumisesta. Toimintaa arvioidessa pohditaan, missä onnistuttiin, mikä ei toiminut ja miten toimintaa voi kehittää paremmaksi.

Koulu arvioi iltapäivätoimintaa osana vuosisuunnitelman toteutumisen arviointia.

Lainsäädäntö:

Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva lainsäädäntö (lait 1136/2003, 1137/2003)

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta (115/2004)

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (1138/2003, tuli voimaan 1.4.2004)

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 (pdf)

http://www.oph.fi/saadokset_ ja_ohjeet/opetussuunnitelmien_ ja_ tutkintojen_ perusteet/aa mu_ ja_ iltapaivatoiminta

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan laatukriteerit
http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2012/Kerhotoiminnan_laaturkriteerit.html?lang=fi

[HE 78/2015 vp](#)

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain 48 f §:n muuttamisesta
www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/HE_78+2015.pdf

Muita linkkejä:

Lisätietoa koulutapaturmien korvaamisesta löytyy osoitteessa

<http://www.kuopio.fi/web/opetus- ja- koulutus/koulutapaturmat- ja- vaaralliset- koulumatkat>